

การจัดการแบบมีส่วนร่วมสำหรับการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี The Participative Management for Elderly Clubs Implementation in Kokjaroen District of Lopburi Province

พิชิต ลายนำเงิน (Pichit Lainumngun)^{1*}

ชัยยง ขามรัตน์ (Chaiyong Khamra)²

ทองหล่อ เดชไทย (Thonglaw Dejthai)³

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ เพื่อให้สมาชิกชมรมผู้สูงอายุเกิดการมีส่วนร่วมด้วยตนเอง การวิจัยแบบกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้ การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุของสมาชิกชมรมในอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี โดยประยุกต์ใช้กระบวนการ AIC และการจัดการของคุนทซ์ (POSDC) กลุ่มตัวอย่างได้แก่สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มทดลอง 51 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 54 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง และเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน สิงหาคม 2551 ถึง พฤศจิกายน 2551 ด้วยแบบสัมภาษณ์ ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า สมาชิกในกลุ่มทดลองภายหลังการทดลองมีความรู้เรื่องการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง และมากกว่าสมาชิกในกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยมีส่วนร่วมในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมากซึ่งเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองและมากกว่าสมาชิกกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ความพึงพอใจในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองและมากกว่าสมาชิกกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

Abstract

The participation is an important factor for elderly club management in which the elderly club members are encouraged to participate in various activities. The Quasi -Experimental Research was designed to identify and compare knowledge and participation level as well as the satisfaction of the elderly club members in Kokjaroen, Lopburi Province. The AIC and Koontz's managerial process (POSDC) were used in this study. A total of 51 members in an experimental group and 54 members in the comparative group were

¹ นิสิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ รองศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

*Corresponding author, e-mail: pichit_lai@hotmail.com

purposely selected from elderly club members and subjected to data collection by interviewing before and after the experiment during August 2008 until November 2008. It was found that the members of the experimental group after the experiment had gained more knowledge about elderly club implementation than before experiment at medium level which is more than the comparative group with ($p < 0.05$). Members of the experimental group were also found to participate in elderly club implementation for overall ranging from medium to high level. Their knowledge and participation levels were significantly higher in the experiment group than the comparative group with ($p < 0.05$). The high level of satisfaction was also found for overall, and result of management.

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ชมรมผู้สูงอายุ, กระบวนการ AIC

Keywords: Participation, Elderly club, AIC Process

บทนำ

โครงสร้างของประชากรมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้สัดส่วนประชากรวัยเด็กอายุ 0-14 ปี มีแนวโน้มลดลง แต่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในวัยแรงงาน และผู้สูงอายุ และประชากรวัยแรงงาน 13 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้น สัดส่วนประชากรสูงอายุต่อประชากรทั้งหมดเพิ่มขึ้น (สำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2550) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) มีเป้าหมายให้ประชาชนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีความสุขในการดำรงชีวิต ในสังคมไทย ลดปัญหาความเครียดของ ประชาชน ลงจาก ร้อยละ 57.8 ให้เหลือไม่เกินร้อยละ 50

เมื่อประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นนั้น อาจเกิดปัญหาทางสังคมตามมา การถูกทอดทิ้ง รวมทั้ง สุขภาพของผู้สูงอายุ จึงมีบางกลุ่มรวมตัวกันจัด เป็นชมรมผู้สูงอายุขึ้นเองอย่างไม่เป็นทางการ ดังจะ เห็นได้จากการผู้สูงอายุ มักจะรวมกลุ่มกันพูดคุย หลังการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาตามวัดการรวมกลุ่ม กันในร้านกาแฟ เป็นการแก้ปัญหาความเหงาและบาง ครั้งกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็นไป อย่างต่อเนื่องและเกิดเป็นชมรมขึ้นในปี พ.ศ.2528 กรมประชาสงเคราะห์กระทรวงมหาดไทย ได้เล็งเห็น ความสำคัญของการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุโดยเชิญ ชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศ ทั้งหมดที่สามารถติดต่อได้ มาร่วมการสัมมนา ชมรมผู้สูงอายุระดับประเทศขึ้น

ครั้งแรก ที่กรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ และจัดตั้งเครือข่ายในการประสานงานเรื่องผู้สูงอายุ และได้จัดสัมมนาเช่นนี้ติดต่อกันทุกปี ชมรมผู้สูงอายุ จึงรวมตัวกันตั้งองค์กรของตนเองขึ้นโดยใช้ชื่อว่า สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นศูนย์กลางการ ร่วมมือกันของผู้สูงอายุทั่วประเทศ และจดทะเบียน เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายในปี พ.ศ.2532 (บรรลุ , 2542) ในภาคกลาง มีจำนวนชมรมผู้สูงอายุทั้งหมด 2,224 ชมรม และในจังหวัดลพบุรี มี 640 ชมรม (กระทรวง สาธารณสุข,2547) ซึ่งการดำเนินงานกิจกรรมชมรม ผู้สูงอายุไม่เป็นรูปธรรมและไม่ต่อเนื่อง

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นด้านการดำเนินงาน ชมรมผู้สูงอายุ ปี 2550 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอโคกเจริญ จังหวัด ลพบุรี จำนวน 1 ชมรม ในพื้นที่ตำบลโคกแสมสาร รวมผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 45 ราย พบว่าชมรม ผู้สูงอายุในปัจจุบันนั้นไม่มีคณะกรรมการของชมรม สมาชิกชมรมไม่มีความรู้เรื่องการดำเนินงานชมรมผู้ สูงอายุ กิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพ และการปฏิบัติตนของผู้สูงอายุ ที่ถูกต้อง ร้อยละ 65.8 และไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในดำเนินงานของชมรม ร้อยละ 74.2 และพบว่า ความพึงพอใจของสมาชิกที่มี ต่อชมรมผู้สูงอายุ ร้อยละ 32.7 ในเรื่อง สถานที่ กระบวนการของกิจกรรม และผลการดำเนินการ ของชมรม จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าการดำเนินการ กิจกรรมชมรมยังขาดกิจกรรมที่ชัดเจน และสมาชิก

ชมรมขาดความมีส่วนร่วมและ การร่วมดำเนินกิจกรรมในชมรมผู้สูงอายุ

กลวิธีเพื่อนำไปสู่การดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุนั้นมีด้วยกันหลายวิธี การใช้กระบวนการ A-I-C (Appreciation - Influence - Control) เป็นอีกวิธีหนึ่งเนื่องจากกระบวนการ A-I-C เป็นเทคนิคหรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้สมาชิกองค์กรมาร่วมกันเรียนรู้ในกิจกรรมการดำเนินงานของหมู่บ้านโดยผ่านขั้นตอนการสร้างความรู้การรับฟังความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การหาวิธีเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาและการสร้างแนวทางปฏิบัติ สมาชิกขององค์กรจะมีการประชุมระดมความคิดในการพัฒนาชมรมเพื่อเป็นการส่งเสริมการทำงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (อรพินท์ , 2537)

นอกจากนี้กระบวนการจัดการ POSDC เป็นอีกหนึ่งกลวิธีที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานพัฒนาสู่การดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุเนื่องจากเป็นการจำแนกหน้าที่ในการบริหารงานที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ โดยแบ่งเป็นการวางแผน(Planning) การจัดองค์การ(Organizing) การจัดเจ้าหน้าที่ (Staffing) การอำนวยการ(Directing) การควบคุมงาน (Controlling) จึงเป็นวิธีการที่ดีที่จะส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในชุมชนร่วมกันเพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคต (ธงชัย , 2531)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C และประยุกต์กระบวนการจัดการ POSDC ที่เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมและการบริหารขององค์กรชมรมผู้สูงอายุเพื่อนำมาพัฒนาความรู้ การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจ ของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ ในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ เพื่อนำไปสู่แก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคและมีการจัดการด้านสุขภาพอย่างเหมาะสมตามแนวทางการ ดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุต่อไป

คำถามในการวิจัย

การจัดการแบบมีส่วนร่วมทำให้สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ มีความรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ และมีความพึงพอใจในชมรมมากขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่อง การดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมและความพึงพอใจ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่อง การดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรมและความพึงพอใจ ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุในเขตอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ที่มีปัญหาเรื่องการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ เกี่ยวกับความรู้ของกิจกรรมชมรม การมีส่วนร่วม และความพึงพอใจของชมรม ซึ่งถูกคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากจำนวน ตำบล 5 ตำบล ในอำเภอโคกเจริญ ทำการคัดเลือกตามเกณฑ์ คือจำนวนประชากรผู้สูงอายุใกล้เคียงกัน, มีสภาพแวดล้อมของพื้นที่ และวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน, มีสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ สรุปลการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ประชากรใน 2 ตำบล เปรียบเทียบกันแบ่งเป็น ตำบลทดลอง 1 ตำบล คือตำบลโคกแสมสาร และตำบลเปรียบเทียบ อีก 1 ตำบล คือ ตำบลวังทอง และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประชากรผู้สูงอายุตำบลทดลองตำบลโคกแสมสารทั้งหมด 278 คน และตำบลเปรียบเทียบ ตำบลวังทองทั้งหมด 255 คน คัดเลือกตามเกณฑ์ คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป, อาศัยในพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 1 ปี,

สามารถอ่านออกเขียนได้, มีความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม, ร่างกายแข็งแรงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้สะดวก สรุปการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ กลุ่มทดลองตำบลโคกแสมสาร จำนวน 51 คน และกลุ่มเปรียบเทียบตำบลวังทอง จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ซึ่งได้ปรับปรุงจากแนวคิด ทฤษฎี เป็นแบบสัมภาษณ์ความรู้ การมีส่วนร่วม และความพึงพอใจโดยแบ่งเป็น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล เกี่ยวกับ อายุ เพศ สถานภาพสมรส โรคประจำตัว
ส่วนที่ 2 ความรู้เรื่องการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุโดยลักษณะ คำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ตัวเลือก คือ ใช่ กับ ไม่ใช่ รวมทั้งสิ้น 18 ข้อ ประกอบด้วยความรู้เรื่อง

1. ผู้สูงอายุ จำนวน 2 ข้อ
2. ชมรมผู้สูงอายุ จำนวน 11 ข้อ
3. การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มีส่วนร่วมมาก มีส่วนร่วมปานกลาง มีส่วนร่วมน้อย จำนวน 20 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา จำนวน 6 ข้อ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนแนวทางดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มีความพึงพอใจมาก มีความพึงพอใจปานกลาง มีความพึงพอใจน้อย จำนวน 15 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. กิจกรรมชมรม จำนวน 6 ข้อ
2. สิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ข้อ
3. ผลการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ

การตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ได้ศึกษาเนื้อหาแนวคิด ทฤษฎีที่กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นางนิตยา ภาคมาลี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี, นางสาวสานิตย์ พ่วงทรัพย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี, นางสาวสุเมลี จุมทอง อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

ซึ่งตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษากล่าวคือนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวแทนตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 ราย คุณภาพความรู้โดยหาค่าความสอดคล้องของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder & Richardson Formula 20 : KR 20) มีความเที่ยง 0.831 หาคุณภาพการมีส่วนร่วมโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเที่ยง 0.964 และหาคุณภาพความพึงพอใจโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเที่ยง 0.905 เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน 2551 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired t-test เพื่อเปรียบเทียบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และ Independent t-test เพื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองระหว่างเดือนสิงหาคม 2551 ถึง พฤศจิกายน 2551 โดยทำการใส่กิจกรรมโดยให้ตำบลโคกแสมสาร เป็นตำบลทดลอง ซึ่งได้รับกิจกรรม (Intervention) เกี่ยวกับการดำเนินการกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ และตำบลวังทอง เป็นตำบลเปรียบเทียบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับตำบลทดลองแต่

ไม่ได้รับกิจกรรม(Intervention)ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยระยะเวลา 12 สัปดาห์ ดังนี้

1. ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูล ของกลุ่มทดลอง คือ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุตำบลโคกแสมสารและกลุ่มเปรียบเทียบ คือ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุตำบลวังทอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์ คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขสำนักงานสาธารณสุขอำเภอโคกเจริญ จำนวน 6 คน
2. สัปดาห์ที่ 1 ในกลุ่มทดลองดำเนินการอบรมเรื่องการวางแผนการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ โดยประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C และการจัดการ POSDC ในขั้นตอนการวางแผน โดยทีมวิทยากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการอบรมใช้กระบวนการ A-I-Cโดยทีมวิทยากร เพื่อจัดทำแผนงาน
3. สัปดาห์ที่ 2 - 4 การติดตามการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ
4. สัปดาห์ที่ 5 การดำเนินงานโดย ประยุกต์ใช้การจัดการ POSDC ในขั้นตอนจัดตั้งคณะกรรมการของชมรม (Organizing) ผู้รับผิดชอบงานแสดงบทบาทหน้าที่ (Staffing) การติดต่อประสานงานและประชาสัมพันธ์ (Directing) การปฏิบัติงานของกลุ่มทดลอง พร้อมแจกบัตรบันทึกกิจกรรมตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายและให้ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด
5. สัปดาห์ที่ 6 - 8 การติดตามการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ
6. สัปดาห์ที่ 9 เป็นการตรวจสอบกิจกรรมของกลุ่มทดลอง การจัดการ POSDC ในขั้นตอนการตรวจสอบกิจกรรม และติดตามผลการปฏิบัติงานการกำกับ นิเทศ ประเมินผลงาน (Controlling)
7. สัปดาห์ที่ 10 - 11 การติดตามการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ
8. สัปดาห์ที่ 12 เก็บรวบรวมข้อมูล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ โดยใช้แบบสัมภาษณ์หลังการทดลอง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลองส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 62.74 มีอายุเฉลี่ย 67.29 ปี(*s.d.* = 5.49) สถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 66.67 โรคประจำตัวเป็นโรคปวดข้อต่างๆ ร้อยละ 43.14 และกลุ่มเปรียบเทียบส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 66.67 มีอายุเฉลี่ย 68.24 ปี (*s.d.* = 3.84) สถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 64.81 โรคประจำตัวเป็นโรคปวดข้อต่างๆ ร้อยละ 42.60 ดังตารางที่ 1

ความรู้เรื่องการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการดำเนินงาน ชมรม การเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการดำเนินงาน ชมรมผู้สูงอายุพบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง และ กลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (*p-value*<0.05) ดังตารางที่ 2 ยังพบอีกว่า ก่อนการทดลองกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนน เฉลี่ยความรู้ไม่แตกต่างกัน ภายหลังการทดลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (*p-value*<0.05) ดังตารางที่ 3

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ การค้นหาปัญหา การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย แต่ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 4 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 4 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการ

มีส่วนร่วมโดยรวม และ รายด้าน 4 ด้านดังกล่าวเพิ่มขึ้น จากก่อนการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<0.05$)

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ การค้นหาปัญหาการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่แตกต่างกัน ภายหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 4 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก เพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 4 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p\text{-value}<0.05$)

ความพึงพอใจในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมชมรม สิ่งแวดล้อม และผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน 3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยการมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน 3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน 3 ด้านดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p\text{-value}<0.05$)

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมชมรม สิ่งแวดล้อม และผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่แตกต่างกัน ภายหลังการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน 3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับมาก เพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน

3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p\text{-value}<0.05$)

สรุปและวิจารณ์ผล

ผลของการประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C และประยุกต์กระบวนการจัดการ POSDC ในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ด้านความรู้ พบว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่อง การดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งไม่แตกต่างกัน ภายหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่อง การดำเนินงาน ชมรมผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบที่มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่อง การดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สว่างจิตต์, 2544) ศึกษา เปรียบเทียบความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุ และความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้โปรแกรม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พบว่า ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยสูงอายุโรคความดันโลหิตสูงภายหลังได้รับการสอนโดยใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมโดยประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C ในขั้นตอน การสร้างความรู้ (Appreciation : A) คือ ขั้นตอนการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นตอนที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน แสดงความคิดเห็น รับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจในปัญหาค้นหาวิธีการแก้ปัญหา วางแผนร่วมกัน และทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ เป็นการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป นอกจากนี้กระบวนการบริหารจัดการ POSDC ในส่วนการวางแผน (Planning) เป็นการร่วมกันจัดทำแผนงานและส่งเสริมความรู้และช่วยให้การดำเนินงานเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับชมรมผู้สูงอายุ

ด้านการมีส่วนร่วมใน การดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุภายหลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุ ด้านการวางแผนแก้ไขปัญหา ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผลการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (เจตวัชร , 2550) ได้ศึกษากระบวนการจัดการชมรมผู้สูงอายุ โดยประยุกต์ใช้การจัดการของ Henri Fayol ร่วมกับเทคนิค การวางแผน แบบมีส่วนร่วม (A-I-C) ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความสามารถในการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการชมรมผู้สูงอายุโดยรวม เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมากและมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ทั้งนี้เพราะกระบวนการ A-I-C เป็นการประชุมที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำแผน โดยเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ข้อจำกัด และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ เป็นกระบวนการช่วยให้มีการระดมพลังสมองในการศึกษาวิเคราะห์ พัฒนาทางเลือกเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาเกิดการตัดสินใจร่วมกัน และสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกได้นอกจากนี้กระบวนการบริหารจัดการ POSDC ส่วนการอำนวยการ และภาวะผู้นำ (Direction and Leadership และการควบคุมงาน (Controlling) ช่วยส่งเสริมให้องค์กรของชมรมผู้สูงอายุเกิดการมีส่วนร่วมดำเนินงานในรูปแบบที่เหมาะสม

ด้านความพึงพอใจในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ก่อนการทดลองกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุของ สมาชิกชมรมโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน ดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

ภายหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน 3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก เพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมและ รายด้าน 3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่($p < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ทองสุข , 2548) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ที่มารับบริการในชมรมพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส พบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มารับบริการในชมรมพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มารับบริการในชมรมพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ทั้งนี้เป็นเนื่องจากการประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C ในขั้นตอนของการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I) คือขั้นตอนการหาวิธีและเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้สร้างภาพพึงประสงค์หรือที่ได้ช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ไว้เป็นขั้นตอนที่จะต้องช่วยกันหามาตรการ วิธีการ และค้นหาเหตุผล เพื่อกำหนดทางเลือกในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม ซึ่งสมาชิกชมรมผู้สูงอายุสามารถกำหนดและสามารถตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องการได้จริงจึงมีความพึงพอใจในกระบวนการของชมรมผู้สูงอายุ รวมทั้ง การบริหารจัดการ POSDC ในขั้นตอนของการจัดองค์การ (Organizing) และการบริหารงานบุคคล (Staffing) ทำให้สมาชิกองค์กรมีความพึงพอใจมากขึ้นในระดับของการจัดสรรหน้าที่ของแต่ละบุคคลและในภาพรวมทั้งหมด

โดยสรุปการประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C และกระบวนการจัดการ POSDC ในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของชมรมผู้สูงอายุเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบไม่พบความแตกต่าง และยังพบอีกว่าก่อนการทดลองกลุ่มทดลอง

และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ภายหลังการทดลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบด้วยผลจากการใส่ใจกิจกรรม ดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. 2547. กิจกรรมส่งเสริมและ
เครือข่ายผู้สูงอายุ จำนวนชมรมผู้สูงอายุ.
นนทบุรี : กระทรวงสาธารณสุข.
- เจตวัชร พาดา. 2550. กระบวนการจัดการชมรม
ผู้สูงอายุโดยประยุกต์ใช้การจัดการของ
Henri Fayol ร่วมกับเทคนิคการวางแผน
แบบมีส่วนร่วม(A-I-C)ในเขตเทศบาล
อากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์
สาธารณสุขศาสตร มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ทองสุข คำธนะ. 2548.ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มา
รับบริการในชมรมพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ.
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี .
- ธงชัย สันติวงษ์. 2531. การบริหารเชิงกลยุทธ์.
กรุงเทพ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บรรลุ ศิริพานิช.2542. ผู้สูงอายุไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สถาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย.
สำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ กระทรวง
สาธารณสุข. 2550. แผนพัฒนาสุขภาพ
แห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554
แผน 10 ยุทธศาสตร์สุขภาพพอเพียง.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก.
- สว่างจิตต์ จันทร.2544. ผลของการสอนโดยใช้
โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
ต่อความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงและ
ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วย
สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อรพินท์ สฟโชคชัย.2537. คู่มือการจัดประชุมเพื่อการ
ระดมความคิดในการพัฒนาหมู่บ้าน
โดยพลังประชาชน. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
เพื่อการพัฒนาประเทศไทย .

ตารางที่ 1. จำนวนและร้อยละของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ จำแนกตามลักษณะประชากร

ข้อมูลด้านประชากร	กลุ่มทดลอง (n = 51)		กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 54)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	32	62.74	36	66.67
หญิง	19	37.36	18	33.33
2. อายุ				
60 – 65 ปี	5	9.80	9	16.67
66 – 70 ปี	27	52.94	25	46.30
70 – 75 ปี	16	31.37	19	35.19
76 – 80 ปี	3	5.88	1	1.85
	$\bar{x} = 67.29$ S.D. = 5.49	Min = 60 Max = 80	$\bar{x} = 68.24$ S.D. = 3.84	Min = 60 Max = 80
3. สถานภาพสมรส				
โสด	1	1.96	0	0.00
คู่	34	66.67	35	64.81
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	16	31.37	19	35.19
4. โรคประจำตัว				
หัวใจ	3	5.88	1	1.85
เบาหวาน	8	15.69	6	11.11
ความดันโลหิตสูง	11	21.57	15	27.78
โรคปวดข้อต่าง ๆ	22	43.14	23	42.60
โรคกระเพาะอาหาร	7	13.72	9	16.66

ตารางที่ 2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ก่อนและหลังทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ความรู้	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			t	p – value
	$\bar{x}$	s.d.	ระดับ	$\bar{x}$	s.d.	ระดับ		
กลุ่มทดลอง	7.41	1.98	ต่ำ	14.33	1.54	ปานกลาง	17.66	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	8.09	1.93	ต่ำ	7.96	2.01	ต่ำ	- 1.30	0.196

ตารางที่ 3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบ

ความรู้	กลุ่มทดลอง (n = 51)			กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 54)			t	p – value
	$\bar{x}$	s.d.	ระดับ	$\bar{x}$	s.d.	ระดับ		
ก่อนทดลอง	7.41	1.98	ต่ำ	8.09	1.93	ต่ำ	- 1.78	0.491
หลังทดลอง	14.33	1.54	ปานกลาง	7.96	2.01	ต่ำ	18.22	<0.000

ตารางที่ 4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ก่อนและหลังทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

การมีส่วนร่วม	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			t	p – value
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
โดยรวม								
กลุ่มทดลอง	1.33	0.51	น้อย	2.54	0.54	มาก	-20.92	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.20	0.40	น้อย	1.20	0.40	น้อย	3.03	0.256
การค้นหาปัญหา								
กลุ่มทดลอง	1.35	0.35	น้อย	2.41	0.57	ปานกลาง	-19.52	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.27	0.45	น้อย	1.25	0.44	น้อย	0.57	0.284
การวางแผน								
กลุ่มทดลอง	1.39	0.60	น้อย	2.27	0.56	ปานกลาง	-15.76	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.22	0.41	น้อย	1.22	0.42	น้อย	2.18	0.372
การดำเนินงาน								
กลุ่มทดลอง	1.43	0.60	น้อย	2.64	0.55	มาก	-17.03	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.38	0.49	น้อย	1.42	0.49	น้อย	2.43	0.156
การประเมินผล								
กลุ่มทดลอง	1.27	0.49	น้อย	2.27	0.53	ปานกลาง	-21.06	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.25	0.44	น้อย	1.25	0.45	น้อย	2.21	0.283

ตารางที่ 5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบ

การมีส่วนร่วม	กลุ่มทดลอง (n = 51)			กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 54)			<i>t</i>	<i>p - value</i>
	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ		
โดยรวม								
ก่อนทดลอง	1.33	0.51	น้อย	1.20	0.40	น้อย	-0.59	0.552
หลังทดลอง	2.54	0.54	มาก	1.20	0.40	น้อย	15.08	<0.000
การค้นหาปัญหา								
ก่อนทดลอง	1.35	0.55	น้อย	1.27	0.45	น้อย	-0.70	0.483
หลังทดลอง	2.41	0.57	ปานกลาง	1.25	0.44	น้อย	13.52	<0.000
การวางแผน								
ก่อนทดลอง	1.39	0.60	น้อย	1.22	0.41	น้อย	-0.95	0.341
หลังทดลอง	2.27	0.56	ปานกลาง	1.22	0.42	น้อย	12.99	<0.000
การดำเนินงาน								
ก่อนทดลอง	1.43	0.60	น้อย	1.38	0.49	น้อย	-0.07	0.937
หลังทดลอง	2.64	0.55	มาก	1.42	0.49	น้อย	12.55	<0.000
การประเมินผล								
ก่อนทดลอง	1.27	0.49	น้อย	1.25	0.44	น้อย	-0.24	0.800
หลังทดลอง	2.27	0.53	ปานกลาง	1.25	0.45	น้อย	12.61	<0.000

ตารางที่ 6. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ก่อนและหลังทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ความพึงพอใจ	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			<i>t</i>	<i>p - value</i>
	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ		
โดยรวม								
กลุ่มทดลอง	1.74	0.44	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก	-19.12	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.74	0.44	ปานกลาง	1.77	0.41	ปานกลาง	0.25	0.399
กิจกรรมชมรม								
กลุ่มทดลอง	1.76	0.53	ปานกลาง	2.70	0.46	มาก	-16.14	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.88	0.31	ปานกลาง	1.90	0.29	ปานกลาง	0.97	0.167
สิ่งแวดล้อม								
กลุ่มทดลอง	1.82	0.43	ปานกลาง	2.47	0.50	มาก	-12.91	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.70	0.46	ปานกลาง	1.72	0.45	ปานกลาง	1.34	0.092
ผลการดำเนินงาน								
กลุ่มทดลอง	1.70	0.50	ปานกลาง	2.72	0.45	มาก	-17.43	<0.000
กลุ่มเปรียบเทียบ	1.70	0.50	ปานกลาง	1.72	0.49	ปานกลาง	0.65	0.256

ตารางที่ 7. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบ

ความพึงพอใจ	กลุ่มทดลอง (n = 51)			กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 54)			<i>t</i>	<i>p - value</i>
	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	ระดับ		
โดยรวม								
ก่อนทดลอง	1.74	0.44	ปานกลาง	1.74	0.44	ปานกลาง	-0.06	0.952
หลังทดลอง	2.70	0.46	มาก	1.77	0.41	ปานกลาง	19.61	<0.000
กิจกรรมชมรม								
ก่อนทดลอง	1.76	0.53	ปานกลาง	1.88	0.31	ปานกลาง	-0.15	0.880
หลังทดลอง	2.70	0.46	มาก	1.90	0.29	ปานกลาง	17.08	<0.000
สิ่งแวดล้อม								
ก่อนทดลอง	1.82	0.43	ปานกลาง	1.70	0.46	ปานกลาง	-1.64	0.103
หลังทดลอง	2.47	0.50	มาก	1.72	0.45	ปานกลาง	16.47	<0.000
ผลการดำเนินงาน								
ก่อนทดลอง	1.70	0.50	ปานกลาง	1.70	0.50	ปานกลาง	-0.90	0.368
หลังทดลอง	2.72	0.45	มาก	1.72	0.49	ปานกลาง	14.49	<0.000